Medzinárodný deň mlieka

V Medzinárodný deň mlieka konštatujeme, že oproti minulosti nám dnes viac chutia jogurty a syry.

Mlieko a mliečne výrobky sú tradičnou potravinou na našich stoloch už celé stáročia. Sú výživné, zdravé, chutné a navyše pri výbere slovenských mliečnych výrobkov podporujeme aj rozvoj našich regiónov, zamestnanosť a ekonomiku Slovenska. Dnes majú mlieko a mliečne výrobky svoj sviatok, ktorý každoročne pripadá na tretí májový utorok. Oslavujeme Medzinárodný deň mlieka.

„Podľa odporúčaní Svetovej zdravotníckej organizácie by každý z nás mal ročne skonzumovať 220 kilogramov mlieka a mliečnych výrobkov. Na Slovensku je priemerná ročná spotreba len na úrovni 173,6 kilogramov na osobu a rok. Je to nižšie číslo, avšak pozitívne je, že rokmi narastá. Pred desiatimi rokmi bola totiž spotreba mlieka a výrobkov z neho o dvadsať kilogramov na osobu a rok nižšia,“ skonštatovala riaditeľka Slovenského zväzu prvovýrobcov mlieka Margita Štefániková.

Zvýšená spotreba sa netýka mlieka samotného – toho v porovnaní s odporúčaniami pijeme menej. V uplynulých rokoch sa ale zvýšil záujem spotrebiteľov o mliečne výrobky.

„Výrazne stúpla spotreba napríklad pri syroch a tvarohu, a to o štyri kilogramy na rok a obyvateľa od roku 2009. Zvýšenú obľubu zaznamenávajú aj kyslomliečne produkty, kde spotreba stúpla o asi päť kilogramov na osobu a rok. Spotrebitelia tiež častejšie siahajú napríklad po masle,“ vysvetlila Jana Planková, generálna sekretárka Slovenského mliekarenského zväzu.

Podpora zvýšenia záujmu o slovenské mlieko a mliečne výrobky je už roky snahou Mliečneho fondu, do ktorého prispievajú slovenskí prvovýrobcovia a spracovatelia mlieka od jeho založenia v roku 2008. Zo zozbieraných finančných prostriedkov potom realizujú propagačné a informačné kampane na zvýšenie spotreby mlieka a mliečnych výrobkov pôvodom zo Slovenska. Jedným z cieľov komunikácie je aj vzdelávanie spotrebiteľov a vychovanie novej generácie konzumentov slovenského mlieka a mliečnych výrobkov. Vďaka aktivitám, ktoré sa realizujú napríklad na školách, sa o chove

dojníc či rozpoznávaní slovenských mliečnych výrobkov dozvedajú už najmenšie deti. Slovenskí prvovýrobcovia a spracovatelia mlieka sú otvorení všetkým spotrebiteľom, čomu svedčí aj fakt, že v rámci osláv Medzinárodného dňa mlieka pripravili päťtýždňový edukačný **Mliečny kvíz** pre všetky vekové kategórie.

„Mliečny kvíz propaguje slovenské mliečne výrobky. Zameriava sa na rozpoznanie slovenských mliečnych výrobkov od tých zahraničných, ktoré k nám cestujú stovky až tisíce kilometrov. Niektoré otázky nabádajú spotrebiteľov zamyslieť sa nad pôvodom mlieka, nad prácou chovateľov dojníc a mliekarov, čo vedie aj k poznaniu, že mlieko nepochádza zo supermarketu, ale vyžaduje si neľahkú prácu ľudí. Absolvovaním mliečneho kvízu si môžu spotrebitelia nielen overiť svoje znalosti z oblastí prvovýroby a spracovania mlieka, či mliečnych výrobkov, ale môžu navyše získať aj zaujímavé ceny,“ uviedla Gabriela Bugyíková, marketingová manažérka Mliečneho fondu.

Zatiaľ, čo záujem o spotrebu mlieka a mliečnych výrobkov u nás pomaly rastie, naša sebestačnosť v produkcii najmä surového kravského mlieka sa znižuje. Príčinou je úbytok dojníc aj celých chovov, ktoré už nedokázali ďalej fungovať v pomerne zložitom konkurenčnom boji so zahraničnými producentmi. Tí sú z dôvodu vyšších národných podpôr často zvýhodnení. Aj preto chovatelia dojníc, rovnako ako mliekarenské spracovateľské podniky apelujú na štát, aby sa pri príprave budúcej spoločnej poľnohospodárskej politiky zameral aj na podporu živočíšnej výroby, mliečnych fariem a investície do spracovateľských prevádzok.

Len pri cielenej podpore si Slovensko môže naďalej udržať produkciu domácich mliečnych výrobkov a domáceho mlieka. V opačnom prípade sa môže stať, že o niekoľko rokov budú naši vnuci a pravnuci musieť piť len zahraničné mlieko a na kravy sa budú chodiť pozerať do zoologickej záhrady.

Kravské, ovčie alebo kozie mlieko pritom v sebe skrývajú množstvo benefitov pre ľudský organizmus, vzhľad krajiny a rozvoj regiónov. Práve preto slovenskí chovatelia dojníc, oviec a kôz a spracovatelia mlieka počas celého roka vyzývajú spotrebiteľov na vyššiu konzumáciu slovenského mlieka a mliečnych výrobkov. Bez výraznej propagácie mliečnych výrobkov, ale aj stabilnej podpory štátu pre samotných chovateľov a spracovateľov by sa spotreba zvyšovala len veľmi pomaly.

Slovenská poľnohospodárska a potravinárska komora aktuálne pripravuje v poradí už 9. ročník celoslovenského projektu pre žiakov základných škôl Hovorme o jedle, v ktorom sa v rámci súťažno-vzdelávacích aktivít bude klásť dôraz aj na vzdelávanie v oblasti mlieka a mliečnych výrobkov.

Vlastné aktivity na zvyšovanie spotreby robia aj slovenskí chovatelia oviec a kôz. Projekt Nájdi svojho baču propaguje ovčie výrobky, zdravú májovú bryndzu a mäso. Aktuálne Zväz chovateľov oviec a kôz na Slovensku (zväz je členom Slovenskej poľnohospodárskej a potravinárskej komory) pripravuje 13. ročník tradičnej súťaže O majstra syrára, v ktorej sa budú hodnotiť výrobky z ovčieho a kozieho mlieka. Súťaž sa uskutoční 13. júna a verejnosť sa výsledky najlepších syrových výrobkov dozvie prostredníctvom sociálnych sietí.